

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

PREDMET BOŠNJAK protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 64579/16)

PRESUDA

STRASBOURG

11. svibnja 2023.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Bošnjak protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Frédéric Krenc, *predsjednik*,

Diana Sârcu,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Viktoriya Maradudina, *vršiteljica dužnosti zamjenika tajnika Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 6. travnja 2023.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva protiv Republike Hrvatske podnesenog Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 31. listopada 2016.

2. Podnositelja zahtjeva zastupala je gđa L. Horvat, odvjetnica iz Zagreba.

3. Vlada Republike Hrvatske („Vlada”) obaviještena je o zahtjevu.

ČINJENICE

4. Podaci podnositelja zahtjeva i informacije koje se odnose na zahtjev navedeni su u priloženoj tablici.

5. Podnositelj zahtjeva prigovorio je neodgovarajućim uvjetima u kojima je bio lišen slobode te nedjelotvornosti domaćih pravnih sredstava dostupnih u tom pogledu.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 3. KONVENCIJE

6. Podnositelj zahtjeva ponajprije je prigovorio neodgovarajućim uvjetima u kojima je bio lišen slobode. Pozvao se na članak 3. Konvencije.

A. U pogledu razdoblja u kojima je podnositelj bio lišen slobode navedenih u priloženoj tablici

7. Sud primjećuje da je 26. studenoga 2014. podnositelj zahtjeva pokrenuo parnični postupak potražujući naknadu štete za neodgovarajuće uvjete u kojima je bio lišen slobode, ali građanski sudovi odbili su njegovu tužbu. Međutim, odlukom od 2. veljače 2023. Ustavni sud Republike Hrvatske: (a) prihvatio je podnositeljevu ustavnu tužbu; (b) utvrdio je povredu članka 3. Konvencije i odgovarajućih odredbi Ustava Republike Hrvatske jer je u razdobljima o kojima je riječ podnositelj boravio u lošim

uvjetima i (c) ukinuo je presude građanskih sudova i vratio predmet na ponovno odlučivanje. Podaci o podnositeljevu lišenju slobode u tim razdobljima navedeni su u priloženoj tablici.

8. U vodećim predmetima *Muršić protiv Hrvatske* [VV], stavci 69. – 73. i 91. – 173., br. 7334/13, ECHR 2016, i *Ulemek protiv Hrvatske*, br. 21613/16, stavci 71. – 120. i 126. – 146., 31. listopada 2019., Sud je već utvrdio povredu u pogledu pitanja sličnih onima u ovom predmetu.

9. Nakon ispitivanja svih dokumenata koji su mu dostavljeni, Sud ne nalazi nikakvu činjenicu ili tvrdnju koja bi ga mogla uvjeriti da donese drukčiji zaključak o dopuštenosti i osnovanosti ovih prigovora.

10. Konkretno, prigovor Vlade da su ovi prigovori preuranjeni jer je navedeni parnični postupak za naknadu štete (vidi stavak 7 ove presude) još uvijek u tijeku mora se odbiti. Da bi se smatrala djelotvornima, takva kompenzacijska pravna sredstva moraju ispunjavati zahtjev razumnog roka (vidi *Neshkov i drugi protiv Bugarske*, br. 36925/10 i pet drugih zahtjeva, stavak 184., 27. siječnja 2015.). Nadalje, brzina korektivnih mjera može biti relevantna za ocjenu je li neko pravno sredstvo, koje je djelotvorno u načelu, u određenom predmetu bilo djelotvorno i u praksi u smislu članka 35. stavka 1. (vidi, *mutatis mutandis*, *Story i drugi protiv Malte*, br. 6854/13 i dva druga zahtjeva, stavak 82., 29. listopada 2015.) jer prekomjerna duljina trajanja domaćeg postupka može predstavljati posebnu okolnost koja oslobađa podnositelja obveze iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava (vidi, primjerice, *Šorgić protiv Srbije*, br. 34973/06, stavak 55., 3. studenoga 2011.). U ovom predmetu dana 21. listopada 2020. Ustavni sud utvrdio je povredu podnositeljeva prava na suđenje u razumnom roku zbog prekomjerne duljine trajanja dotičnog parničnog postupka koji je u tijeku od 26. studenoga 2014. te mu je dosudio naknadu. Stoga se od podnositelja zahtjeva ne može zahtijevati da još čeka konačni ishod tog parničnog postupka.

11. Imajući u vidu svoju sudsku praksu o ovoj temi, Sud smatra da su u ovom predmetu uvjeti u kojima je podnositelj boravio dok je bio lišen slobode, kako su opisani u priloženoj tablici, bili neodgovarajući.

12. Ovaj dio prigovora stoga je dopušten i ukazuje na postojanje povrede članka 3. Konvencije.

B. U pogledu preostalih prigovora

13. U dijelu u kojem se podnositeljev prigovor na temelju članka 3. Konvencije odnosi na nedostatak potrebne medicinske pomoći i u Zatvoru u Zagrebu i u Zatvoru u Zadru, kao i prenapučenost u Zatvoru u Zadru u razdoblju od 8. listopada do 29. studenoga 2013., Sud smatra da, u svjetlu cjelokupne dokumentacije koju posjeduje, taj dio njegova zahtjeva ne upućuje na postojanje povrede prava i sloboda sadržanih u Konvenciji ili njezinim protokolima.

14. Iz toga proizlazi da je taj dio zahtjeva stoga nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije kao očigledno neosnovan te se mora odbaciti na temelju članka 35. stavka 4.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 13. KONVENCIJE

15. Podnositelj zahtjeva prigovorio je i da su domaća pravna sredstva za neodgovarajuće uvjete u kojima je bio lišen slobode u Zatvoru u Zagrebu (vidi priloženu tablicu) bila nedjelotvorna u njegovu predmetu. Pozvao se na članak 13. Konvencije.

16. Sud smatra da je zbog prekomjerne duljine trajanja parničnog postupka u ovom predmetu tužba za naknadu štete, inače djelotvorno pravno sredstvo, bila nedjelotvorna (vidi stavak 10. ove presude), pri čemu se podrazumijeva da je to bilo jedino pravno sredstvo dostupno podnositelju zahtjeva u pogledu uvjeta u kojima je bio lišen slobode u Zatvoru u Zagrebu (vidi priloženu tablicu) s obzirom na kratkoću njegova boravka u toj ustanovi (vidi gore navedeni predmet *Ulemek*, stavak 88.).

17. Ovaj je prigovor stoga dopušten i ukazuje na postojanje povrede članka 13. Konvencije.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

18. Člankom 41. Konvencije propisano je:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

19. Uzimajući u obzir dokumente u svojem posjedu i svoju sudsku praksu (vidi konkretno gore navedeni predmet *Muršić*, stavak 181., i gore navedeni predmet *Ulemek*, stavak 162.), Sud smatra razumnim dosuditi iznose navedene u priloženoj tablici.

20. Iznos dosuđen na ime troškova i izdataka uključuje troškove i izdatke koji su nastali pred Sudom i troškove ustavne tužbe (vidi stavak 7. ove presude). Kada je riječ o troškovima parničnog postupka radi naknade štete koji je u tijeku (vidi stavke 7. i 10. ove presude), Sud primjećuje da će podnositelj zahtjeva imati mogućnost ostvariti naknadu tih troškova na temelju članka 158. stavka 2. Zakona o parničnom postupku nakon što mu država isplati iznose dosuđene ovom presudom. Ta odredba propisuje da tužitelji imaju pravo na naknadu troškova ako povuku tužbu ili se odreknu tužbenog zahtjeva odmah nakon što je tuženik udovoljio njihovom zahtjevu ili zbog drugih razloga koji se mogu pripisati tuženiku.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da su prigovor o neodgovarajućim uvjetima lišenja slobode u razdobljima navedenima u priloženoj tablici i prigovor o nedjelotvornosti domaćih pravnih sredstava u tom pogledu dopušteni, dok je ostatak zahtjeva nedopušten;
2. *presuđuje* da ti prigovori ukazuju na postojanje povrede članka 3. Konvencije u vezi s neodgovarajućim uvjetima u kojima je osoba lišena slobode;
3. *presuđuje* da ti prigovori ukazuju na postojanje povrede članka 13. Konvencije u vezi s člankom 3. Konvencije;
4. *presuđuje*
  - (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba u roku od tri mjeseca isplatiti iznose navedene u priloženoj tablici;
  - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 11. svibnja 2023. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Viktoriya Maradudina
Vršiteljica dužnosti zamjenika tajnika

Frédéric Krenc
Predsjednik

PRESUDA BOŠNJAK protiv HRVATSKE

PRILOG

Zahtjev u kojem su izneseni prigovori na temelju članka 3. Konvencije
(neodgovarajući uvjeti u kojima borave osobe lišene slobode)

Broj zahtjeva Datum podnošenja	Ime podnositelja zahtjeva Godina rođenja	Ime i prebivalište punomoćnice	Ustanova Datum početka i završetka Trajanje	Četvorni metar po zatvoreniku	Posebne pritužbe	Iznos dosuđen na ime naknade nematerijalne štete (u eurima) ¹	Iznos dosuđen na ime troškova i izdataka (u eurima) ²
64579/16 31. 10. 2016.	Majk BOŠNJAK 1973.	Lidija Horvat Zagreb	Zatvor u Zagrebu 7. 9. 2013. do 7. 10. 2013. jedan mjesec i jedan dan Zatvor u Zadru 30. 11. 2013. do 7. 3. 2014. tri mjeseca i osam dana	2,79 m ² 3,82 m ²	nedostatak svježeg zraka, prenapučenost, nedostatak ili ograničen pristup tuševima, neodgovarajuća temperatura, nedostatak ili neodgovarajući uvjeti sanitarnog čvora, nedostatak ili nedostatna tjelesna vježba na svježem zraku, nedostatak privatnosti u zahodu, stalna električna rasvjeta, nedostatak ili nedostatna električna rasvjeta, nedostatak pristupa slobodnim ili obrazovnim aktivnostima ili ograničen pristup takvim aktivnostima, nedostatak ili nedostatno prirodno svjetlo, nedostatak ili nekvalitetna krevetnina i posteljina, nedostatak toaletnog pribora nedostatak svježeg zraka, nedostatak ili nedostatna tjelesna vježba na svježem zraku, nedostatak ili neodgovarajući uvjeti sanitarnog čvora, nedostatak privatnosti u zahodu, nedostatak ili ograničen pristup tuševima, prenapučenost, nedostatak ili nedostatno prirodno svjetlo, nedostatak pristupa slobodnim ili obrazovnim aktivnostima ili ograničen pristup takvim aktivnostima, nedostatak toaletnog pribora	2.500,00	1.063,00

¹ Uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva.

² Uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva.

PRESUDA BOŠNJAK protiv HRVATSKE

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524